

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис О.А. Лагоднюк
10.09.2021 р.

02-01-13S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ПАТЕНТОЗНАВСТВО		INTELLECTUAL PROPERTY AND PATENT SCIENCE	
Шифр за ОП	BB 4	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Механічна інженерія	13	Field of knowledge Mechanical engineering	
Спеціальність Галузеве машинобудування	133	Speciality Industry engineering	
Спеціалізація		Specialization:	
«Підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини та обладнання»		"Lifting and transport, road, construction, reclamation machines and equipment"	
Освітня програма Галузеве машинобудування		Educational program Industry engineering	

Силабус навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини та обладнання» спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» Рівне: НУВГП, 2021. 9 С.

ОПП на сайті університету:

[http://ep3.nuwm.edu.ua/10953/1/ОПП%20](http://ep3.nuwm.edu.ua/10953/1/ОПП%20для%20ПТМ_0%20%281%29.pdf) для %20 ПТМ_0%20%281%29.pdf

Розробник силабуса: Кравець С.В., д.т.н., професор, професор кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин і обладнання

Силабус схвалений на засіданні кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин і обладнання
Протокол № 12 від 08.06.2021 року

В.о. завідувача кафедри

_____ д.т.н., професор О.О. Налобіна

Керівник (гарант) ОП

_____ д.т.н., професор С.В. Кравець

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ

Протокол № 13 від 09.07.2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ

_____ к.т.н., професор М.М. Марчук

СЗ №-4368 в ЕДО НУВГП

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня компонента	<i>Інтелектуальна власність та патентознавство</i>
Спеціальність	<i>133 "Галузеве машинобудування"</i>
Спеціалізація	<i>«Підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини та обладнання»</i>
Рік навчання, семестр	<i>5,9</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 годин</i>
Самостійна робота	<i>60 годин</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Кравець Святослав Володимирович, професор, д.т.н., професор кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин і обладнання.

Вікісент

<http://wihi.nuwm.edu.ua/index.php/КравецьС.В.>

ORCID

<http://orcid.org/ID0000-0003-4063-1942>

Канали комунікації

email:s.v.kravets@nuwm.edu.ua

Тел. 097-289-15-89

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, мета та задачі

Необхідною складовою частиною підготовки фахівців у галузі машинобудування є вивчення та знання методів пошуку нових технічних рішень, об'єктів прав промислової власності, оформлення прав на ці об'єкти та їх захист. Сучасний грамотний випускник вузу повинен володіти певними знаннями в області винахідницької діяльності. Відсутність цих знань у інженера або наукового співробітника приводить до значного зниження ефективності їх праці. Отже є необхідність у підвищенні патентних знань студентів.

Мета курсу полягає у формуванні знань про об'єкти інтелектуальної власності, оформлення та захист прав на об'єкти промислової власності.

Завдання:

- ознайомитись із основними правилами патентування об'єктів промислової власності;*
- ознайомитись із структурою патентів та їх окремих частин;*
- ознайомитись із правилами оформлення патентів на винахід та корисну*

модель.

Знати:

- принципи та методику оформлення прав на нове технічне рішення;

Вміти:

- самостійно виконувати пошук нового технічного рішення поставленої задачі;

- самостійно оформлювати патент на винахід чи корисну модель.

Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php>

Компетентності

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК3. Здатність створювати нову техніку і технології в галузі механічної інженерії.

СК4. Усвідомлення перспективних завдань сучасного виробництва, спрямованих на задоволення потреб споживачів, володіння тенденціями інноваційного розвитку технологій галузі.

Програмні результати навчання. Результати навчання

РН-5. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

РН-6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

Змістовий модуль 1. Патентознавство.

Тема 1. Система інтелектуальної власності. Вступ, Поняття про об'єкти інтелектуальної власності. Історія і еволюція інтелектуальної власності. Нормативно-правові акти інтелектуальної власності.

Тема 2. Об'єкти права промислової власності. Поняття, ознаки та умови правової охорони винаходу, корисної моделі, промислового зразка.

Тема 3. Оформлення прав на об'єкти промислової власності. Етапи оформлення прав. Заява. Опис. Формула винаходу. Реферат. Експертиза заявки.

Тема 4. Патентний пошук. Мета пошуку. Стратегія пошуку. Джерела пошуку.

Змістовий модуль 2. Інтелектуальна власність.

Тема 5. Суб'єкти і права авторів винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Автори. Патентовласники. Патентне відомство. Апеляційна палата. Патентні повірені. Права авторів. Обов'язки патентовласників. Порушення та захист прав.

Тема 6. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття. Поняття і правові ознаки наукового відкриття. Об'єкти наукового відкриття. Оформлення прав і право інтелектуальної власності на наукове відкриття.

Тема 7. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Поняття та ознаки раціоналізаторської пропозиції. Оформлення прав і право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Тема 8. Міжнародні договори з інтелектуальної власності. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Договір про патентну кооперацію (РСТ). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків. Угода про торгівельні аспекти прав інтелектуальної власності («TRIPS»).

Структура та зміст освітньої компоненти

Тематичний план та розподіл навчального часу

Назви тем змістових модулів	К-сть годин				
	Денна форма				
	Всього	Лекції	Практ.	Лабор.	С.р.
Модуль 1. Патентознавство					
Змістовий модуль 1. Патентознавство					
Тема 1. Система інтелектуальної власності	6	2	-	-	4
Тема 2. Об'єкти права промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки)	10	2	-	-	8
Тема 3. Оформлення прав на об'єкти промислової власності	20	2	10	-	8
Тема 4. Патентний пошук	12	2	2	-	8
Разом за змістовним модулем 1	48	8	12	-	28
Модуль 2. Інтелектуальна власність					
Змістовий модуль 2. Право інтелектуальної власності					
Тема 5. Суб'єкти права промислової власності і їх права	12	2	-	-	10
Тема 6. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття	8	2	-	-	6
Тема 7. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію	12	2	2	-	8
Тема 8. Міжнародні договори з інтелектуальної власності	10	2	-	-	8
Разом за змістовним модулем 2	42	8	2	-	32
Всього годин	90	16	14	-	60

Тематика практичних занять

№ п/п	Тема заняття	К-ть год.	Бали
		денна форма	
1	Структура опису патента	2	2
2	Розробка нового ТР	2	2
3	Формула винаходу	2	4
4	Опис винаходу	2	4
5	Заява. Реферат	2	2
6	Патентний пошук	2	2
7	Оформлення раціоналізаторської пропозиції	2	2
	Всього	14	18

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1) підготовка до аудиторних занять – 0,5 год./ 1 год. ауд. занять 15 год.;

2) підготовка до контрольних заходів – 6 год./ 1 ЄКТС – 18 год.;

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 27 год. $(90 - 0,5 \cdot 30 - 6 \cdot 3 - 30) = 27$

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	Бали
		денна форма	
1	Закон України «Про внесення змін до закону України» Про охорону прав на винаходи і корисні моделі №1771-III від 01.06.2000 р.	6	5
2	Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» №3688 – XII від 15.12.1993 р.	6	5
3	Нормативні документи з питань винахідництва і раціоналізаторства. – К.: УкрІНТЕЗ, 2000. 76 с.	15	10
	Всього	7	20

ПЕРЕЛІК СОЦІАЛЬНИХ «М'ЯКИХ» НАВИЧОК (soft skills)

Здатність логічно думати та обґрунтовувати свою позицію, власної думки щодо прийнятого рішення, здатність організовувати творчий колектив, бути його «лідером» та вести за собою колектив.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення поставлених мети та завдань освітньої компоненти використовуються аудиторні або дистанційні лекції, практичні заняття та самостійна робота студентів. На лекційних заняттях використовується мультимедійне, проекційне обладнання та інформаційно-комунікаційні системи.

ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи контролю знань: поточне комп'ютерне тестування в балах після вивчення кожного змістового модуля; оцінювання виконання в балах практичних робіт і самостійної роботи; підсумковий залік.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти приведено на сайті <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Розподіл балів по темах і видах робіт

Відвідування та конспектування лекцій				Відвідування, виконання та здача практичних робіт		Законодавство України	СРС з представленням конспекту	Тестування		Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2								
Тема	Бали	Тема	Бали	Тема	Бали	№ закону		Змістовий модуль	Бали	100
T1	2	T5	2	T3	14	1771-III від 01.06.2000 р.	5	ЗМ1	20	
T2	4	T6	2	T4	2			ЗМ2	20	
T3	4	T7	4	T7	2	3688-XII від 15.12.1993 р.	5	Σ	40	
T4	2	T8	2	Σ	18					
Σ	12	Σ	10			Нормативні документи з питань винахідництва та раціоналізаторства. – К.: УкрІНТЕІ, 2000. 76 с.	10			
						Σ	20			

ПОЄДНАННЯ НАВЧАННЯ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ

Студенти в процесі навчання проводять патентні дослідження на новизну технічних рішень, в тому числі власних іде, які в подальшому реалізуються у вигляді технічних рішень у курсових проектах і в бакалаврських роботах.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основні джерела

1. Право інтелектуальної власності: академічний курс. Підручник для студентів ВНЗ / О.А. Підпригара, О.А. Бутнік – Сіверський, В.С. Дроб'язко та ін. За ред. О.А. Підпригари – К. Концерн «Видавничий дім» ІнЮре, 2004. – 272 с.
2. В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко. Право інтелектуальної власності. Навчальний посібник – К.: Юрінком Інтер, 2004 – 512 с.
3. Закон України «Про внесення змін до закону України» Про охорону прав на винаходи і корисні моделі №1771 – III від 01.06.2000 р.
4. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» №3688 – XII від 15.12.1993 р.
5. 02-01-514М. Кравець С.В. (2021). Методичні вказівки до виконання практичних робіт (оформлення матеріалів заявки на винахід) з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини і обладнання» спеціальності 133 «Галузеве машинобудування»

Допоміжні джерела

- 6 *Основи інтелектуальної власності. К.: Юридичне видавництво «Ін Юре», 1999, - 578 с.*
- 7 *Інтелектуальна власність в Україні: правові основи і практика. У 4 томах. Під.ред. А.Д. Святоцького. Т. 1. Введення в інтелектуальну власність Т. 2. Авторське право і суміжні права – 476 с. Т.3. Промислова власність. – 666 с. Т.4. Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік.*
- 8 *Правила складання та подання заявки на винахід та заявки на корисну модель.- Рівне.: ЦНТЕІ, 2004. – 48 с.*
- 9 *Нормативні документи з питань винахідництва і раціоналізаторства. – К.: Укр ІНТЕІ, 2000 – 76 с.*
- 10 *Окремі економічні та періодичні аспекти інтелектуальної власності – Рівне.: ЦНТЕІ, 2005 – 57 с.*
- 11 *Держдепартамент інтелектуальної власності і МОН України – Режим доступу: www.sdip.gov.ua;*
- 12 *ДП Український інститут промислової власності – Режим доступу: www.ukrpatent.org.ua;*
- 13 *Інститут інтелектуальної власності і права – Режим доступу: www.iipl.ukrpatent.org.ua;*
- 14 *Українське агентство з авторських та суміжних прав – Режим доступу: www.uacit.kiev.ua;*
- 15 *Український центр з іноватики та патентно-інформаційних послуг – Режим доступу: www.ip. – centr.kiev.ua.*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokument>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <http://exam.nuwm.edu.ua/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

На платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших подібних можна самотійно опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої компоненти та перевірялись в підсумковому оцінюванні

Практики, представники бізнесу не залучені до викладання даної компоненти

До викладання цієї освітньої компоненти залучений засновник підприємства LTD «Газтехніка» (м. Харків), що спеціалізується на

виготовлені та експлуатації обладнання для прокладання підземних комунікацій, доктор технічних наук Супонев В.М.

У процесі вивчення освітньої компоненти студенти знайомляться з моделями та натурними зразками принципово нових машин і обладнання, що розроблені на кафедрі та знаходяться в центрі навчально-практичної підготовки студентів (с. Любомирка, Рівненського р-ну).

Правила академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи НАЗЯВО стосовно доброчесності) наведені на сторінці сайту НУВГП - ЯКІСТЬ ОСВІТИ

<http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnisti>

Проводиться перевірка всіх курсових проектів, бакалаврських і магістерських робіт на плагіат у сервісі навчальної платформи MOODLE «Unichech» (exam.nuwm.edu.ua/course/index.php)

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

Вимоги до відвідування

Не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, необхідно самостійно відпрацювати пропущений матеріал і захистити його. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1045>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/42>

Оновлення

Підставою для оновлення [силабусу](#) є:

- нові науково-практичні дані щодо освітньої компоненти;
- результати обов'язкового опитування (анкетування) студентів про позитивне або негативне враження від вивчення даної навчальної компоненти;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до керівника (гаранта) освітньої програми;
- ініціатива роботодавців та представників бізнесу;
- ініціатива і пропозиції керівника (гаранта) освітньої програми та/або викладачів освітньої компоненти;
- результати оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації силабусу.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Студенту з інших навчальних закладів може бути перезарахована дана освітня компонента, якщо вона має не менше 3 кредитів.

Студенти мають доступ до наукових статей у базі Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

до бази періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>